

Nro. 1.

A' FELS. AUSTR. CSASZÁR, ES AP. KIRALY.
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indúlt Bétsből, Kedden Augustus 22-dik napján,
1809-ik esztendőben.

B é c s.

A' közelebb múlt kedden, úgymint e' folyó Sz. Jakab Havának 15-ik napján az itt és körül belől lévő és táborozó Frantzia Császári hadi seregek Uroknak Napoleon Fr. Császárnak és Olasz Országai Királynak izületése és neve napját fényes tzeremoniával inneplették meg. Reggeli öt óra után minden belső és külső városokban fekvő katonaság a' Napoleon Császár fő hadi szállására Schönbrunba marsirozván, azon napon való örömöket hadi muzsikájokkal jelentettek ki, a' Fr. Generálisok és Stabalis tiszték a' Császár udvarlására

mentek, 's eránta való mélylységes tiszteleteket illendöképen meg bizonyították. Azután 8 és 9 óra közt paripára ülven a' Császár a' Schönbrunnba gyült Fr. seregeket meg szemlélte, meg mustrálta. Azon időpontban a' belső város és Leopold városa közt folyó Duna ágon, a' középső hidon alól öszve gyült vitorlás hajókra már annakelőtte való este rakott ágyukból, az azokon vólt Fr. matrozok a' Császár születése 's neve napjának tiszteletére három szálvét adtak, ezt miveltek dél előtt 11 és 12 óra közt, és este tájban a' Csász. várban tartott nagy és gazdag vendégség alatt.

A' városbéli Commendans kvartélyja előtt öszve gyült Frantzia tisztek az Austriai mostani Gubernatorral Generál Andreossival együtt az Albert Szakfóniai 's Tessini herczeg fényes polotájában kvártélyozó Olasz Országi Vice Királyhoz menven, vele és a' Neuvchateli herczeggel együtt dél után 4 órakor a' Sz. István templomába mentek, mellyben Eö Eminentziája a' Bécsi Ersek a' Salieri által készített Te Deum laudamust el éneklette. Ennek végződése után minden Fr. Császári Eö Tisztviselők nagy vendégséget adtak, a' nevezett Gubernator a' várbeli új szálában 200 személyre terített asztált, mellyenn minden Fr. Status Ministerek, Generálisok, és sok Stabalis tisztek jelen vóltanak. A' tábla felsőbb üres részénél egy igen fényes tronus alatt a' Napoleon Császár képe vólt fel függefztve. A' leg nagyobb ablakban által látó betükkal ezek a' szók tündöklöttek. V i v e N a p o l e o n l e G r a n d, az az: Ellyen a' Nagy

Napoleon. A vendégség közben 'és a' muzsika szerzőknek vig pengése alatt, a' Császár, Császárné, a' Császári Familia, és a' Fr Ármádiáknak egészségéért sok tellyes poharak üresítettek ki. A' több Stabalis és Fel Tisztek, sőt még a' köz katonák is vigan töltötték el Császárok születése és neve napját, a' köz embereket, a' mint értésünkre esett, fejenként 5 Soussal ajándékozta meg Napoleon, a' tiszteket pedig kitkit rangjához képest kit többel kit kevesebbel. Minden belső és külső városbéli vendéglő házak a' vendégeskedő katonasággal dugva voltak. Estére, a' Gubernátornak nyomtatásban ki adott, 's minden útzák fzegeletein ki ragasztott, és minden lakosokkal közlött parantsolatja szerént, minden belső és külső városbéli házaknak ablakaik meg voltak világosítva. A' közönséges épületek közt leg fzebben meg voltak a' Gubernator lakó palotájának, és az Imperialis Cancelláriának ablakai világosítva, a' mellyek előtt meg világosított betükben ezek a' szók olvastattak: *Vive l'Empereur Napoleon le Grand*, az az: *Ellyen a' Nagy Napoleon Császár*. A' külső városokbéli Commendánsoknak kvártélyaik is szépen ki voltak világosítva. Ezek közt első helyet érdemlett a' Máriahilfi Commendánsnak Biaunie Fr. Obersternek a' kvartély, mellyenn 400 égő métsék függöttek. Minden útzák zengettek az örvendező katonaságnak dallyaikkal, még is miadazáltal leg kissebb tsintalanság avagy zenebona sem történt, minden nemü lakos szabodon és bátorságossan sétálgathatott az útzakon.

A' 16. ik Augustusi Bécsi Német újság következő jegyzést teszen e' napra: Megérdemlette, úgymond, ez a' nap a' meg inneplést, mind azért, mivel az ennek a' Nagy Császárnak születése és neve napja, mind pedig azért, mivel 7 esztendővel ennekelötte ezen a' napon végzette ő el a' Concordatumot, ezen a' napon nyitotta fel a' templomokat, ezen hozta vissza az emberekhez a' vallást, ezen írta alá az Ammiensi békességet.

A' bekességnek eszközlése végett ki rendeltett Austriai Császári, és Frantzia Császári meghatalmazott ministerek Magyar Óvárban gyültek össze, 's e' végre, a' Sz. Jakab 12-iken kötött 4 heti fegyverfzünés még két hettel hosszabbítatott meg.

Hadi és Békességes Tudósítások.

A' múlt Sz. Jakab Havának, 5, 6, 7. ik és több következett napjain vólt Wagrami, Hollabrunni és Znaimi verekedések után négy hétig tartó fegyverfzünésre lépett a' két hadakozó armada, melly a' Julius 13. ik napján költ Bécsi újság leveleknek tóldalékjában következendő módon hirdettetett ki A. Austria mostani Kormányozója Frantzia General Gróf Andreossi rendeléséből.

A' Frantzia Császár 's Olasz Országgi Király, és az Austriai Császár Eö Feliségek közt való fegyverfzünés.

1. T z i k k e l y. A' Frantzia Császár 's Olasz Országi Király, és Austriai Császár Eö Felségeknek hadi seregeik közt fegyverszünés leszen.

2. T z i k. A' demarcationalis linea az Ens folyóvizen felül fekvő Austriára nézve az Austria és Cseh Ország közt való határ fog lenni, onnan a' Znaimi és Brünni kerületek, és azon linea, melly Morva Ország hataratól N. Györig vonatik. Ez a' linea azon pontnál kezdődik, mellynél a' Brünni Kerületnek határa a' March vagy Morva folyóvizébe ütközik, és ezen folyóviz mentében, a' Thea folyóviz torkáig megyen. — Onnan Sz. Jánoson által az Ország útján Posonyig megyen, és mind ezt a' várost, mind ennek fél óránira terjedő kerületjét, továbbá a' Duna vizének nagy ágát a' Ráb vize torkáig, ottan Györ városát, 's ennek fél óráni kerületjét magában foglallya, a' Rába folyóviz mentében a' Styriai határig kinyúlik, és Styriát, Karnioliát, Isztriát és Fiumét magában foglallya. Ezt az utolsót azon feltétel mellett, ha Károly Csász. Fő Herczeg azt helybe hagyja.

3. T z i k. Mihelyt a' jelenvaló fegyverszünés kéz aláírásal is meg erősitetik, azonnal a' Brünni és Gréczi várak ki üresittetnek.

4. T z i k. Azok az Austriai hadi seregeknek osztályaik, mellyek Tirolisban, és a' Vorarlbergi tartományban vannak, mennyenek ki. — A' Saxenburgi erősség adattassék által a' Frantzia hadi seregeknek.

5. T z i k. Azokat az eleséggel és montürokkal (katona köntösökkel) rakott magazinumokat, mellyek azokban a' tartományokban vannak, a' mellyekből az Austriai Ármádia ki megyen, 's ahoz tartoznak, ki lehet üresíteni.

6. T z i k. Lengyel Országgra nézve azokban a' lineakban marad a' két ármádia, mellyekben ma vannak.

7. T z i k. A' jelenvaló fegyverszünés egy hólnapig tart; az ellenségeskedésnek elkezdődése előtt 14 nappal arról egymást tudósítani kell.

8. T z i k. A' jelenvaló rendelkezéseknek eszközésekre mind a' két részről Commissariusok fognak kineveztetni.

9. T z i k. Hólnaptól, úgymint Sz. Jakab Havának 13-ik napjától számlálván, azokból a' tartományokból, a' mellyek a' jelenvaló fegyverszünésben vezetnek, az Austriai hadi seregek kiköltöznek, 's magokat lassanként hátrább vonnyák. A' Brünni vár Sz. Jakab Havának 14-ik napján, a' Gréczi vár pedig azon hólnapnak 16-ikán a' Frantzia Ármadiának által adattatnak.

Igy történt, és mi köztünk a' jelenvaló fegyverszünésnek eszközése végett Fejedelmeink meghatalmazottjai közt meghatározott, úgymint Eö Herczega a' Neokomiumi (Neuchateli) herczeg a' Fr. Ármadiának Generalissimus (Major-General) és

9

B. Wimpfen General - Major, 's az Austriai Ármá-
dia Generái Stabjának fő Igazgatója által. — A'
Znáimi táborban, Sz. Jakab Havának
28-ik napján 1809-ik esztendőben. — Alá-
íraták Sándor, Bar. Wimpfen.

Ez a' fegyverfzűnés valamiképen az Austriában
és Morva Országban táborozó Austriai és Frantzia nagy
Ármádiáknál, úgy Német Orzágnak több részeiben
is, úgy mint Bavariában, Szakfzoniában, Gallicziá-
ban és az imitt amott táborozó Austriai és Fran-
zia Corpusoknál is kihirdettetett, 's azonnal mind
két részben lévő hadi seregek az ellenségeskedéstől
szűntek. Ellenben a' Fels. Austriai Házhoz
szökő Tirolisi és Vorarlbergi feltámadt lakosok,
amár ezen fegyverfzűnesről tudósitattak legyen is,
mindazáltal annak hitelt nem adván, Julius 17-ik
napján, Kochel mellett a' Baváriai fegyveres népet
meg támadták, 's egynéhány óráig velek való tsa-
tazások után azokat hátrább nyomták, és mind addig,
mig az Olasz Orzági Austr. Ármádiának Fő Vezérje
János Csasz. Kir. Fő Herczeg. Fels. Urunknak kedves
testvér öttse az ő Vezérjekhez Baró Buol Ge-
nerálhoz küldött irasában őket arról tudósította,
az el kezdett ellenségeskedéstől meg nem szűntek.
Ezt a' tudósítást Sz. Jakab Havának 28-ik napján
következendöképen hirdettette ki a' nevezett Tiro-
lisi Generális.

„A' Német Ármádiánál Julius 12-ik napján köt-
tetett fegyverfzűnésről való hivatalbéli meg erős-
tés, e' folyó hólnap 12-ikén egy az Eő Csász. Fő

Herczogsége János fő hadi szállásáról küldetett, és az alább irthoz jött Austriai Kurir által érkezett meg. A' hadi's hihetöképen a' politikusi történeteknek szoros mivóltok is birták Császár Eö Felségét az én leg Kegyelmesebb Uramat ezen sérelmes lépéstételre. De Eö Csász. Fő Herczogségenek Jánosnak tulajdon bizonyításához képest, Eö Császári Felsége a' Tirolisiaknak javokra nézve mindent végbe fog vinni. Azonközben tsendességet és megnyugvást parantsol Eö Csász. Fő Herczogsége. Szükségesnek itili Eö Fő Herczogsége ezt ezen ország-tól a' pusztítás inségeinek elharitósok végett jelenteni, a' mellyek a' minden vég nélkül folytatandó hadakozás miatt bizonyossan érdekelnék azt. — A' fegyverfzünésnek 4-ik tzikkelyéhez képest Tyrolisból és Vorarlbergből ki kell mennem, következésképen számot nem tarthatnak tovább e' két tartományok az én segedelmemre. — Tirolisiak ebből áll, a' mit vérző szivvel és érzékeny háladatossággal a' ti előbbi segítségtekre nézve veletek közölhetek. — Az én Dánczigi Herczeghez küldött levelemben a' Tirolisi nemzetet az ő óltalmába ajánlottam. Végre arra kéretik az Erd. védelmező Deputatzio, hogy ezen irásnak foglalátját a' tudva lévő Kommandánsoknak és All-Kommandánsoknak, nem különben az ezektől függő törvényisékeknek és Közönségeknek adja tudtókra. — Alább irt: Baró Buol Generál és Tirolisi Corpus Commendans."

Kis Affzony Havának 2 ik napján Monachiumból a' Tirolisi dolgokról így írnak: A' Baváriai Kir. hadi seregeknek Generál Major Ragl o v i c h

vezérlése alatt lévő első osztálya Julius 30-ik napját követett éjjel 10 órakor Insprukba be marsirozott. Ez a' Baváriai osztály sereg Ratterberg-től fogva semmi ellentállást nem szenvedett az Insurgensektől, ezek mindnyájan tsendessen honnyokba menvén. Az Inn folyóviz bal partyán Inspruck felé marsirozott Baváriai csapat sereg, magát Hall mellett öfzve tsatolta az első osztály sereggel. — A' Generál Lajtnant D e r o y vezérlése alatt lévő második osztály sereg Szaltzburgnak Taxenbach nevezetű helységénél egykevés ellentállásra talált, mindazáltal, ezen folyó hólnap első napján ez is Inspruck mellé ment. Az a' Kurir, a' ki ezt a' hirt Münchenbe vitte, Scharnitzon utazott kerefztül, a' hol Német Országí Gróf Generál B e a u m o n t osztály serege semmi ellenségeskedest nem tapasztolt. Az oda be ment Baváriai katonaság jó hadi fenytéket tart. A' Tirolisban és Vorarlbergben vólt Ausztriai katonaság, a' mint ezen folyó Augustus első napján Innspruckból irták, a' fegyverszünes foglatjához képest, Klagenfurton kerefztül Magyar Országba marsirozik. Az insurgensek a' Danczigi herczeg serege előtt mindenütt futnak, fegyvereiket le rakják, 's a' gyözedelmeseknek által adják.

Klattauból, Cseh Országának Pilsneri Kerületjéből Julius 15-ik napján. Az a' táborhely, mellynek szomszédtságunkban kellett vala fel állittatni, meg változtatott, és a' mi Kerületünkbeli haza vedelmező seregek, Baró Koop vezérlése alatt, a' Károly Fő Herczeg és Generálissimus armádiájához marsirozott. A' Therésien-

stadti új erős várban volt ágyúk és táborigeszközök 300 szekereken Prágába vitettek, mellynek erősítésében és bészántolásában sok parasztok dolgoznak. Azon városbéli lakosok parantsolatot vettek az eránt, hogy hat hólnapra való eleséget szerezzenek magoknak s. a. t.

Warsauból Julius 20-ik napján. Ide az a' hír jutott, hogy az egyesült Lengyel és Orosz hadi seregek, napnyugoti Gallicianak fő városát Krakaut Julius 15-ik napján elfoglalták. Az ott volt 12000 főből álló A. Császári hadi népnek Generalissai Mondet és Mohr, a' Lengyel hadi seregeknek fő vezérével Poniatowiczky herczeggel Julius 14-ik napján következő tzikkelyekből álló capitulatióra léptek: 1) Az Austriai seregek Krakau városból kiköltöznek, és a' Weichsel folyóvizén által mennek; a' Lengyel seregek Julius 15-ikén, reggeli 6. órakor Krakauban és Podgorzebe bé marsiroznak. 2) A' Podgorzebe vivő Weichsel vizén lévő hid serthetetlenül marad. 3) Minden Austriai beteg és sebes katonák mint hadi foglyok a' városban maradnak. 4) Minden Austriai magazinumok a' Lengyeleknek által adatnak. A' Krakauban volt Austriai hadi sereg Podgorzen által, a' Bécsi úton Szilézia felé marsirozott, hihetőképén olly szándékkal, hogy magát a' Generálissimus Károly armádiájához kaptsolhassa. Maga Fő Herczeg Ferdinand a' vezérlése alatt lévő hadi seregekkel Ó Gallician keresztül Magyar Ország felé vették az útját. Herczeg Poniatowiczkyt az Erdem Legionak nagy kereszttjével ajándékozta meg

a' Frantzia Császár; a' Lengyel Ármádiábéli hadi tisztek közül is sokan felékesítették azon vitézi rendnek tsillagos tzimereivel. Úgy mondják, hogy az Orosz Csász. Ármádiánál lévő Generálisok közt valamely változás fog lenni.

Spanyol Ország.

Madridból Julius 26 ik napján. Egy leg közeli Kir. rendelés fzerént minden Spanyol Országi város és helységbéli lakosok, a' kiknek fiaik az insurgens ármádiánál fegyverrel szolgálnak, kötelesek mindenikért a' Királyi ármádiához egy, egy embert állítani, vagy bizonyos summa pénzt a' Kir. Kasszába fizetni; mellyre nézve három classisra osztattattak fel. Azok, a' kiknek elegendő tehetségek nintsen, Frantzia Országba vitetnek, a' hol mind addig tartatnak, míg fiaik atyai honnyaikba vissza nem mennek. A' Tutorok, és az öregebb testvérek ifjabb testvéreikért hasonló sorsra jutnak, az utólsobbak ellenben idösb testvéreikért számot adni nem tartoznak.

A' Fels. Austriai és Frantzia Császárok közt szerzett fegyverszünés egész Spanyol Országban nagy mozdulást indított. A' Sevillai Insurgens Junta nem régiben olly végzést adott ki, hogy minden faluhelység és lakos a' hozzájuk közelgető Frantzia seregeknek ellent állyanak, mellyet ha nem mivelnek, az ő lakhelyeik földig le égettessenek.

Segoviából Julius 18-ik napján. Az ide való fő templomban, e' folyó hólnap harmadikán ugyan azon órában ütött be a' menykö, mellyben Frantzia Generál Tilly a' maga Generál Stábjaival az isteni tiszteleten vólt. Az oda felgyült nép nagy rémülés közt a' templombói ki futott, és tsak a' katonaság várta el a' fz. mise végét. Allig ment e' ki a' templomból, a' midön harmadszor is beütött a' menykö, még pedig arra a' helyre, a' mellyben a' nevezett Generál a' maga Stábjaival együtt vólt. Egyetlen egy ember sebesitetett meg egy le omlott kápolna által.

Madridból Sz. Jakab Havának 18 ik napján. Fr. Generál Suchet, a' Spanyol Generál Bláke vezérlése alatt lévő feltámadt seregen győzedelmet vévén, az Arragoniai tartománybéli lakosokhoz egy hirdetményt intézett, mellyben a' többi közt így szóllott: Ide való jövetelemkor egy feltámadt sereget találtam a' ti földötökön, melly erőszakos módon közönséges feltámadást gerjeszteni, és a' Spanyolokat a' Spanyolok ellen fel fegyverkezni igyekezett. Kéntelenek vóltak az atyak halálos büntetés alatt fiaikat nékiek ki adni. Kiért folyt ki Spanyol Országban olly sok vér? Egyedül az Anglusokért, ezekért az eretnekekért, a' kik másféle fzerentsét nem esmérnek annál, hogy a' száraz Európának lakosait egymás ellen fel fegyverkeztessék. Az én hadi seregeim városaitokat meg nem égetik, földjeitek termését öfzve nem rontják, hanem inkább vagyonjaitokat óltalmazzák. Azért is mordittsátok elő az én szándékomat, hívjátok vissza

haitokat. Ha pedig szavamnak nem engedtek, kén-
telen leszek veletek ellenségesképen bánni, 's jósza-
gaitokat kótyavetyére vettetni. A' Szarragósszai la-
kosok szép példával mentek elő tinéktek, 30000
insurgensek számos ártilleriával közelgettek ezen
városhoz, és támadásra igyekeztek annak lakosit
indítani; de ők tsendessen maradtak. Generál
Sebastiani a' sok tábori fáradságtól meg rongáltatott
egességének helyre állítása végett ide jöven, egy-
néhány hetekig itt fog múlatni. N a p o l e o n Csá-
zár a' Dalmátziai herczeget (S o u l t Marsalt) a'
Spanyol Országban lévő Frantzia hadi seregeknek
fő vezérjévé tette.

O l a f z O r f z á g.

A' Florentziai nagy Herczeg asszonynak férje,
a' Lukkai és Piombinói Herczeg, a' múlt Julius
13-ik napján Livornóba menvén azokat a' munkákat,
mellyek mind azon városnak meg erősítésére, mind
a' tenger partoknak védelmezésekre tétetődnek, íze-
mesen meg nézte, 's meg vizsgálta. Azon Ofztály-
nak helytartója Capelle kísírte a' herczeget. Ezt a'
helytartót, Florentziában lévén, az erdem legiónak
keresztével a' nevezett Herczeg Asszony fel ékesi-
tette.

Livornóból Julius 20-ik napján. A' múlt hétfön hét Frantzia 200 ágyúval és sok tábori eszközökkel meg terhelt hadakozó hajó evezett bé az ide való kikötő helybe, ambár fel 's alá jarkállyanak és ólalkodjának is az Anglus rabló hajók. Ezekkel az ide hozott ágyúkkal fognak a' mi tenger partjaink meg rakattatni, és ha az ellenség városunkat meg találná támadni, annak is szolgálatjára lehetnek.

A' 20-ik Juliusi Velentzei levelek így szólának: Az Adriaticum tengerben lévő Anglus eskadre ujobban segítséget kapott. Hogyha az ide való és a' Triesti kikötő helyekben lévő Orosz flottillákat szándekoznak el rabolni, vagy öszve rontani, bizonyossan meg tsalattatnak, mivel mind a' kettő olly állapotban vagyon, hogy akármelly ellenséges meg támadásnak ellentállására, 's liatra verésére alkalmatosak lehetnek.

D. D. S.